

**Subcommissie
Programmaraad t.b.v.
bestuurlijke zaken
Randstedelijke Rekenkamer**

Contact
Statengriffie

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Aan Provinciale Staten van de provincies
Noord-Holland, Utrecht, Flevoland en Zuid-Holland

Datum
5 maart 2020
Bijlagen
1

Onderwerp
Bestuurlijke ontwikkelingen Randstedelijke Rekenkamer

Geachte leden,

Met deze brief wil de subcommissie uit de Programmaraad u informeren over de (bestuurlijke) ontwikkelingen bij de Randstedelijke Rekenkamer.

Zoals u wellicht weet is in de gemeenschappelijke regeling Randstedelijke Rekenkamer vastgelegd¹ dat "(...) een vaste vertegenwoordiging van vier personen uit de Programmaraad² tot taak heeft een gecoördineerde discussie te voeren over algemene bestuurlijke en financiële aangelegenheden en een gecoördineerde besluitvorming daarover te bevorderen als daartoe aanleiding voor is".

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en de buslijnen
90, 385 en 386 stoppen
dichtbij het
provinciehuis. Vanaf
station Den Haag CS is
het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

Er spelen nu drie zaken waarvan wij vinden dat we u daarover moeten informeren. Als eerste betreft dit een advies over de (her)benoeming van het lid/directeur per 1 november 2020, als tweede het benoemen van statenleden in de adviescommissie ten behoeve van de (her)benoeming en tot slot de wens van de subcommissie om in de periode van de tweede herbenoeming een meer diepgravend onderzoek te laten uitvoeren naar de voor en nadelen tussen de twee bestuursmodellen (lid/directeursmodel versus het collegemodel) voor de Rekenkamer.

1. Advies over (her)benoeming lid/directeur

¹ Artikel 15, lid 3 Gemeenschappelijke Regeling Randstedelijke Rekenkamer

² De leden van de subcommissie zijn: mevrouw Stepanyan (Zuid-Holland, voorzitter), mevrouw Wijnen (Noord-Holland), mevrouw d'Hondt (Utrecht) en de heer Beenen (Flevoland)

Op 1 november 2020 eindigt de tweede termijn van zes jaar van het huidige lid/directeur. In artikel 4, lid 5 van de gemeenschappelijke regeling is vastgelegd dat het lid/directeur en de plaatsvervangend bestuurder éénmaal herbenoembaar zijn. Dit betekent dat er, indien dit artikel wordt gevolgd, een nieuw lid/directeur geworven moet worden. Wij vragen ons af of dit in deze situatie een verstandige keuze is.

Stabiliteit en continuïteit in de uitvoeringsorganisatie

Wij zijn van mening dat de Randstedelijke Rekenkamer gebaat is bij stabiliteit (bestuurlijke) continuïteit en kwalitatief goede onderzoeken. Uit de eerder door I&O research uitgevoerde evaluatie blijkt dat deze situatie zich nu voordoet en dat de Rekenkamer nu goed functioneert. Het draagvlak voor de Randstedelijke Rekenkamer is in de afgelopen jaren toegenomen. De organisatorische onrust van een aantal jaren geleden is verdwenen en heeft plaatsgemaakt voor stabiliteit. De governance van de Rekenkamer is beter geregeld en de Rekenkamer opereert met gezag en krijgt hiervoor respect vanuit Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten in de vier provincies. Wij verwachten dat met een eventuele tweede herbenoeming deze situatie wordt voortgezet.

Personeel

Wij hebben aan het lid/directeur en het personeel de vraag voorgelegd hoe zij aankijken tegen een tweede herbenoeming. Het lid/directeur heeft aangegeven beschikbaar te zijn voor een tweede en laatste herbenoeming tot aan de pensioengerechtigde leeftijd. Zij heeft nog volop ideeën over hoe de Rekenkamer zich in de nabije toekomst nog verder kan verbeteren en ontwikkelen. Zij wil dit graag met alle betrokkenen de komende jaren verder vormgeven. Het personeel geeft aan een tweede herbenoeming met enthousiasme te zullen begroeten.

Financiële consequenties

Het lid/directeur zijn van de Randstedelijke Rekenkamer is een benoemde functie. Dat betekent dat bij beëindiging van de benoemingstermijn aanvullende financiële verplichtingen van toepassing zijn. Wij hebben laten uitrekenen, op basis van de rechtspositieregeling lid/directeur Randstedelijke Rekenkamer (artikel 4, lid van de Gemeenschappelijke Regeling), wat de financiële verplichtingen zijn bij niet herbenoemen. De financiële verplichtingen conform de rechtspositieregeling lopen van 1 november 2020 door tot de pensioengerechtigde leeftijd op 31 augustus 2025. In samenhang met de daadwerkelijke beëindiging van de benoemingstermijn kunnen de financiële verplichtingen voor de vier provincies oplopen tot (maximaal) circa €0,5 mln (ww/bw). In de huidige begroting van de Rekenkamer zijn geen voorzieningen op dit vlak getroffen.

Advies van de subcommissie

Zoals gezegd, is een tweede herbenoeming conform artikel 4, lid 5 van de gemeenschappelijke regeling nu niet mogelijk. Er kan niet bij gelegenheid van worden afgeweken.

Wij hebben in de vier provincies het draagvlak gepeild voor een eventuele tweede herbenoeming van het lid/directeur. Uit die peiling blijkt dat er in de vier provincies voldoende draagvlak is om e.e.a. mogelijk te maken via een wijziging in de gemeenschappelijke regeling. De subcommissie heeft ook kennisgenomen van de argumenten die sommige fracties hebben ingebracht om geen uitzondering te willen maken op de regeling dat het lid/directeur één keer kan worden

herbenoemd. Wij begrijpen deze argumenten. In ons statenvoorstel wordt daarom de bepaling van éénmaal herbenoemen niet gewijzigd maar wordt een hardheidsclausule aan de regeling toegevoegd op basis waarvan de vier provincies gezamenlijk kunnen besluiten om af te wijken van de bepalingen in de gemeenschappelijke regeling.

Met in achtneming van de bovenstaande inhoudelijke argumenten en gezien het brede draagvlak in de vier provincies, adviseren wij de vier Provinciale Staten om door middel van een wijziging in de gemeenschappelijke regeling de voorwaarden te creëren om éénmalig een tweede herbenoeming van het lid/directeur mogelijk te maken. Daarom wordt voorgesteld een artikel aan de gemeenschappelijke regeling toe te voegen dat komt te luiden als volgt:

Artikel 25a hardheidsclausule

De vier deelnemers kunnen gezamenlijk besluiten in voorkomende gevallen af te wijken van de in deze gemeenschappelijke regeling opgenomen bepalingen, tenzij wet- of regelgeving zich daartegen verzet.

Een conceptstatenvoorstel is bij deze brief gevoegd.

2. Adviescommissie ten behoeve van de (her)benoeming

Ten aanzien van een benoeming en een herbenoeming van het lid/directeur is in artikel 5 van de gemeenschappelijke regeling vastgelegd dat de deelnemers gezamenlijk een adviescommissie vormen bestaande uit vier statenleden. Vanuit Zuid-Holland is het statenlid Minderhout benoemd. Vanuit Utrecht is mevrouw d'Hondt benoemd en vanuit Flevoland de heer Beenen. Wij vragen de provincie Noord-Holland te bevorderen een statenlid te benoemen in deze adviescommissie. Het is de taak van de adviescommissie een voordracht te doen aan de vier Provinciale Staten. In overeenstemming met artikel 5, lid 3 van de gemeenschappelijke regeling besluiten de vier Provinciale Staten unaniem tot benoeming danwel herbenoeming van het lid/directeur en van de plaatsvervangend bestuurder.

Wij verwachten dat de adviescommissie voor het zomerreces 2020 met de werkzaamheden zal moeten beginnen om een eventuele herbenoeming per 1 november 2020 te realiseren.

3. Onderzoek naar voor- en nadelen tussen de bestuursmodellen

Wij zijn van mening dat de voor- en nadelen tussen de twee bestuursmodellen (lid/directeursmodel versus collegemodel) opnieuw onderzocht moeten worden. Bureau Berenschot heeft in 2015 een analyse gemaakt van de voor- en nadelen tussen deze twee modellen. De aspecten financiën, continuïteit en risico's zijn in deze analyse wat onderbelicht gebleven. Vooral bij de Staten van Noord-Holland bestaat de behoefte om meer inzicht te krijgen in de financiële consequenties tussen de twee modellen. Daarom adviseren wij u om in de periode van de tweede herbenoeming hier een onderzoek naar te laten uitvoeren zodat hierover meer helderheid ontstaat. Het is van belang deze helderheid te verkrijgen ruim voor het verstrijken van de tweede herbenoemingstermijn. Voorafgaand aan de werving van een nieuw lid/directeur (= lid/directeursmodel) of een directeur (= collegemodel) dient er door de vier Provinciale Staten een besluit genomen te zijn over het bestuursmodel van de Rekenkamer. Bij het eventueel wijzigen van het bestuursmodel, dient tevens de Gemeenschappelijke Regeling aangepast te worden.

Met vriendelijke groet,

A. Stepanyan
Voorzitter subcommissie uit Programmaraad t.b.v.
bestuurlijke zaken Randstedelijke Rekenkamer